

דין וחשבון הנגיד על עליית אמצעי התשלום בחודש אוגוסט 1981

ירושלים, י' בכסלו התשמ"ב
6 בדצמבר 1981

לכבוד
הממשלה
וועדת הכספים של הכנסת
ירושלים

א"נ,

הריני מתכבד בזה להגיש דין וחשבון על עליית אמצעי התשלום, בהתאם לסעיף 35 בחוק בנק ישראל תשי"ד – 1954, לאחר שבחודש אוגוסט 1981 עלו אמצעי התשלום ב-15.5 אחוזים. לפני כחודש ימים בלבד, ב-25 באוקטובר 1981, הגיש נגיד בנק ישראל דין וחשבון מפורט על עליית אמצעי התשלום בארבעת החודשים, שנסתיימו בחודש יולי 1981; כיוון שתמונת ההתפתחויות במשק לא השתנתה מאז – מוגש דוח זה, המתחייב על-פי החוק, רק באופן פורמלי.

אין לראות בעליית אמצעי התשלום באוגוסט מפנה בהתפתחות המוניטרית: עלייה זו התרכזה בשבוע האחרון של החודש, והיתה קשורה, ככל הנראה, לגורמים מיוחדים – ובהם הכנת אמצעים נזילים בידי הציבור לקראת הנפקת מניות של הבנקים המסחריים. ואכן, לאחר עלייתם בסוף חודש אוגוסט, ירדו אמצעי התשלום, נומינלית, ב-5 אחוזים במשך חודש ספטמבר וב-2 אחוזים נוספים במרוצת חודש אוקטובר. העלייה התלולה באוגוסט היתה אפוא תופעה חריגה וחולפת.

כאמור, דין וחשבון זה הוא פורמלי בלבד, ולכן לא יובאו בו המלצות מפורטות למדיניות כלכלית. עם זאת, מאחר שבימים אלה נערכים דיונים על מסגרת תקציב המדינה לשנת התקציב הבאה, עלי להדגיש את החשיבות העליונה שבביצוע ההמלצה לצמצם את ההוצאות הריאליות של הממשלה ב-5 אחוזים. הקיצוץ בתקציב הפעולות הוא תנאי הכרחי לשמירה על הישג ההאטה, שחלה השנה בקצב האינפלציה.

בנק ישראל מצדו מוסיף לנהל מדיניות עקבית של ריסון האשראי הבנקאי, תוך התחשבות במגמות גידול התוצר הלאומי, ובהתאם ליעדים שהוצבו לריסון האינפלציה. תקרות האשראי, שנקבעו לאחרונה לשלושת החודשים המסתיימים בפברואר 1982, מטרתן להמשיך ולהקטין באופן ריאלי את האשראי הבנקאי, ולתרום לריסון האינפלציה.

בכבוד רב,

(—)

ד"ר משה מנדלבוים
מ"מ נגיד בנק ישראל